

VISIONER FÖR EN NY IDROTTSPLATS

SAMMANFATTNING

Denna skrivelse sammanfattar föreningarna på IP:s visioner om utveckling och hur vi kan hjälpa till att utveckla IP och kommunen genom vår verksamhet. Dessa visioner och åtaganden kan användas för att författa tydliga kortsiktiga och långsiktiga mål för framtidens idrottsplats.

Ed Fontes och Lars Barkström

på uppdrag av alla föreningar på Vallentuna IP: Korpen, Ormsta Hockey, Vallentuna BK Fotboll, Vallentuna BK Hockey, Vallentuna Damfotboll, Vallentuna Friidrott, Vallentuna Konståkningsklubb, Vallentuna Rangers och Vallentuna TK.

November 2017, Vallentuna

INNEHÅLL:

Bakgrund	2
Föreningarna på IP: Vad tillför vi till Vallentuna?	2
Vad kan vi göra på kort sikt?	4
Underlätta för föräldrar att engagera sig	4
Hålla ishallen öppen hela säsongen	4
Renovera för att få flera att engagera sig och öka antal aktiva	5
Väva ihop idrotten med Idrottsgymnasiet och Hagaskolan.....	6
Vad kan vi göra på lång sikt?.....	7
Bygga för framtiden: Vallentuna Sport och Fritidscentrum med Idrottens Hus.....	7
Skapa mer träningsyta genom att bygga ihop B-Hallen och A-hallen	8
Investera för is året om.....	8
Slutsatser och förslag till uppföljning.....	9
Referenser.....	9

BAKGRUND

De nio idrottsföreningarna (FpIP) på Vallentuna Idrottsplats (IP) författade för ett par år sedan en skrivelse med ett antal synpunkter om hur samarbetet mellan FpIP och Fritidsförvaltningen borde fungera. Sedan dess har Fritidsförvaltningen kraftigt förstärkts med tjänstemän som själva har bakgrund inom idrottsrörelsen, vilket har ökat förståelsen och servicen för FpIP. Vi är mycket nöjda med den hjälp som vi får från Annika, Carola, Josef, Thomas H, Thomas L och alla vaktmästarna på IP.

Men IP hyser en stor outnyttjad potential för att ge en större grupp barn, ungdomar och vuxna möjligheten till en meningsfull fritid och göra Vallentuna kommun riktigt attraktiv för studenter och unga vuxna; kommunen är redan attraktiv för barnfamiljer.

Vid mötet mellan FpIP, Fritidsförvaltningen och kommunens ledning den 30 oktober nåddes en tydlig konsensus: För att IP-Rådet ska bli riktigt meningsfullt måste vi komma fram till kortsiktiga och långsiktiga mål som vi alla kan sträva emot och vars status kan följas upp vid varje möte.

Syftet med denna skrivelse är att sammanfatta FpIPs visioner om utveckling av IP och hur vi kan hjälpa till att utveckla IP och kommunen genom vår verksamhet. Dessa visioner och åtaganden kan användas för att författa tydliga kortsiktiga och långsiktiga mål för IP-Rådet.

FÖRENINGARNA PÅ IP: VAD TILLFÖR VI TILL VALLENTUNA?

De nio föreningarna på IP (FpIP) är: Korpen, Ormsta Hockey, Vallentuna BK Fotboll, Vallentuna BK Hockey, Vallentuna Damfotboll, Vallentuna Friidrott, Vallentuna Konståkningsklubb, Vallentuna Rangers och Vallentuna TK. Tillsammans engagerar vi runt 2000 aktiva flera gånger per vecka året om.

De viktigaste gemensamma nämnarna för FpIP är:

- Idrottsverksamheten på IP.
- Engagemang för barn och ungdomar i Vallentuna.
- Verksamhet som bygger på ideellt arbete.
- Känsla för respektive klubb och för bygden Vallentuna.

Genom vår idrottsliga verksamhet och engagemang höjer vi livskvalitén för många kommuninvånare. Detta gör vi dessutom till en låg kostnad, då våra funktionärer sällan tar ut lön och genom att vi inte tar ut någon vinst från verksamheten.

Bara det arbetet som våra frivilliga funktionärer lägger på IPs föreningsverksamhet uppskattas till runt 40 manår per år, motsvarande ett värde mellan 12-20 miljoner per år (1). Till detta tillkommer de avgifter som de 2000 aktiva betalar till föreningarna, som torde vara mellan 5-8 miljoner kronor. Om man lägger ihop värdet av det ideella arbetet och avgifterna som de aktiva betalar handlar det sammanlagt om 20-25 miljoner kronor årligen som FpIP investerar på idrottsverksamhet på IP. Värdet som alltså inte behöver tas från skattemedel.

Vår klubbkänsla och vår känsla för Vallentuna borgar för långsiktighet, även när klubbens funktionärer och deras egna barn inte längre är aktiva.

Förutom de värden som FpIP skapar genom arbete och avgifter så tillför idrotten och dess föreningar stora värden till Vallentuna (1):

1. Jobb och ekonomi; notera att FpIP anställer runt 15 manår per år.
2. Turism; idrotten skapar besökare.
3. Intellectuell och kreativ förmåga; idrottande stärker den intellektuella förmågan.
4. Sociala värden; idrotten bidrar till social gemenskap och anses vara det viktigaste verktyget för integration.
5. Hälsa och välmående; fysisk aktivitet ger hälsovinster.

Vad är värdet för de ovan nämnda positiva aspekterna av idrott i kronor och ören?

De jobb och den ekonomin som vi skapar i Vallentuna är inte begränsad till de runt 10-15 manår per år som FpIP anställer. Ett stort antal sponsorer är dessutom engagerade i FpIP. Varför? För att det ger affärer och "good will". Det tillför ett värde till småföretagarna i Vallentuna. Våra aktiva, bortalagens besökare, lägerdeltagare och deltagare i turneringar äter sin lunch på Pizzeria Istanbul eller fikar på Vallentuna Stenugnsbageri, båda sponsorer på IP. När vi behöver speglar till en träningslokal eller privat till huset köper vi från Vallentuna Glas. Alla dessa småföretag sponsrar idrott för att det är positivt för deras affärer. Bara hockeyn drar in 1,5 miljoner i sponsring. Vi kan räkna med att dessa sponsorer inte lägger dessa pengar utan att få tillbaka minst lika mycket. Värdet för det som företagen direkt är villiga att betala för att förknippas med FpIP torde ligga mellan 2-3 miljoner årligen!

Låt oss titta på punkt 2 ovan. Varje hemmamatch som fotboll- och hockeylagen arrangerar lockar många besökare från bortalagens föräldrar, tävlande och till kanske en liten skara fans. Dessutom så ordnar FpIP läger och turneringar som bidrar med ytterligare besökare. Hur kan detta jämföras med övriga satsningar på turism? En inte alltför vågad gissning är att FpIPs verksamhet lockar betydligt fler besökare från andra kommuner än Vallentunas runstenar och kulturevenemang tillsammans.

Enligt Bolin och Lindgren (2) är kostnaden för fysisk inaktivitet i Sverige runt 5 miljarder per år (500 kr per invånare). Att aktivera runt 2000 Vallentunabor som FpIP gör skulle alltså kunna ge uppskattningsvis 1 miljon per år bara i minskade kostnader. Siffran på en miljon är konservativt räknat, då den inaktiva andelen av befolkningen är mindre än tio miljoner, dvs kostnaden torde därför vara högre än 500 kr per person. Om hälften av Sveriges befolkning anses vara fysiskt inaktiva betyder det att FpIP bidrar med runt 2 miljoner i minskade kostnader årligen bara när det gäller Vallentunabornas hälsa!

De sociala värdena av idrottande enligt punkt 4 ovan torde också vara stora för Vallentuna kommun. I en studie från 2012 kom forskarna fram till att idrottande ungdomar har mindre depressiva symptom, bättre självkänsla, trivs bättre i skolan, skolkar mindre, begår färre brott och dricker mindre alkohol (1, 3). Vad är utanförskapets pris? Enligt forskarna Ingvar Nilsson och Anders Wadeskog handlar det om 10-15 miljoner kronor per person. En grov brottsling kan orsaka skador och kostnader för upp till 80 miljoner. Idrott anses vara ett av de allra viktigaste verktygen för inkludering och integration. Där spelar idrottsföreningarna den viktigaste rollen (4,5).

Vi på FpIP tillför stora värden till Vallentuna, *runt 30-50 miljoner per år*. Betydelsen av idrott kommer att öka i framtiden, inte minst genom dess betydelse för att skapa gemenskap och integration. Med rätt satsningar skulle vi kunna förbättra oss på alla fem punkterna som redovisas ovan.

VAD KAN VI GÖRA PÅ KORT SIKT?

UNDERLÄTTA FÖR FÖRÄLDRAR ATT ENGAGERA SIG

Flera av FpIPs representanter på IP-Rådsmötet den 30 oktober tog upp problemet med att få föräldrar att engagera sig i föreningens arbete. Familjer med två förvärvsarbete föräldrar, där båda ofta pendlar till jobb i stan eller i någon annan kommun, lämnar lite tid över för ideellt arbete. En viktig uppgift för kommunen är därför att servicen ska vara lättåtkomlig och okomplicerad för att underlätta engagemang hos föräldrar.

Det är tydligt att Fritidsförvaltningen tjänstemän har förstått vikten av lättillgänglig service. Servicenivån vid lokalbokning, ansökan om idrottsstöd, kurser, vidareutbildning, felanmälan, information, tillgång till kurser, etc har förbättrats kraftigt under det senaste året. Ett enkelt exempel är att det, numera, går att nå Fritidsförvaltningen per telefon när man behöver hjälp och stöd.

Men det kanske skulle kunna bli ännu mer hjälp? Några av föreningarna på IP har gått ihop och anställt en kanslist för att avlasta styrelser och föräldrar. Det är möjligt att kommunens praktikplatser och andra insatser skulle kunna inriktas på att hjälpa föreningarna i högre grad. Det kanske finns andra idéer för att underlätta föräldrarnas engagemang?

Klart är att FpIP är beredda att matcha insatser som Vallentuna kommun kan tänkas bidra med. Vi är beredda att delfinansiera praktikplatser och sommarjobb för ungdomar. Dessa insatser hjälper oss att engagera inte bara de ungdomar som deltar i praktikprogrammen utan även också deras föräldrar.

HÅLLA ISHALLEN ÖPPEN HELA SÄSONGEN

För isföreningarna är tillgången på is under våren det absolut viktigaste kortsiktiga målet. Detta berör både jämlikhet (allas rätt till idrott), kostnader och ideellt engagemang. Isföreningarnas säsong slutar inte i slutet av mars.

Vi förlorar utövare till andra kommuner i närheten när dessa närmar sig elit, då andra kommuners ishallar är öppna minst en månad längre (Täby v 18) och för de mesta två månader längre (Sollentuna v 22) än vår ishall, som brukar stänga vecka 14. Men det sorligaste är att vi förlorar utövare som bara har tränat någon säsong, då föräldrar inte klarar att skjutsa barnen till Rimbo och Norrtälje från vecka 15 till vecka 22. Kostnaderna för eftersäsongen blir dessutom väldigt höga pga höga ishyror, vilket gör att vi förlorar utövare vars familjer helt enkelt inte har råd.

Det är märkligt att vi ska behöva betala 1000-1500 kr/timmen till andra kommuner och köra två timmar till och från träningen flera gånger i veckan när vi själva har två bra ishallar. Det är mycket tid och pengar som går förlorad i uteblivna inkomster och i avgifter till andra kommuner för våra utövare och deras familjer. Bara i Vallentuna Konståkning måste 8 av 42 träningsveckor på is ske utanför kommunen. Det är runt 20% av klubbens isträning som måste ske utanför kommunen. Detsamma torde gälla även VBK Hockey. Med runt 600 aktiva blir det många timmar som måste spenderas i andras kommuners anläggningar med höga ishyror och höga pendlingskostnader som följd.

Att hålla ishallen öppen hela säsongen (till v 22) är en fråga om kostnader, engagemang och allas rätt till idrott. Det handlar om att förbättra vardagen för flera hundra idrottare i Vallentuna och deras familjer.

RENOVERA FÖR ATT FÅ FLERA ATT ENGAGERA SIG OCH ÖKA ANTAL AKTIVA

FpIP har flera konkreta önskemål inför renoveringarna på IP i sommar. Vi ser det som ett steg i att göra IP mer funktionell och trivsamt. Ett av de stora problemen just nu är antal omklädningsrum på höst- och vårsäsongen. Även lagerutrymmen är begränsade och utdaterade. Våra önskemål inför renoveringen under vår och sommar 2018 är följande:

- Upprustning av omklädningsrum i A-hallen
- Renovering av toaletterna
- Byta ut de kraftigt nedgångna barackerna för att få fler omklädningsrum och mer lagerutrymme
- Renovering av yttre fasad
- Enhetlig färg på väggarna och enhetliga reklamplatser i A-hallen
- Installera säkrare och mindre provisoriska trappor upp till Rookie Bar och Ormboet
- Skärmar som gör det möjligt att marknadsföra klubbarnas aktiviteter vid ingången och utanför ingången till IP.

Att göra omklädningsrummen och hallen mer modern och trivsamt ger inte bara fler aktiva. Det blir också lättare för FpIP att skapa värden genom att locka till sig fler ideellt arbetande föräldrar och sponsorer.

Skisser på Rookie Bar. Alla vi som sett det färdiga resultatet inser betydelsen av funktionella och trivsamma lokaler.

VÄVA IHOP IDROTTE MED IDROTTSGYMNASIET, HAGASKOLAN OCH ÖVRIGA VALLENTUNA

Skolorna i Vallentuna har fullt sjå med att konkurrera med Täby och andras kommuners skolor. Idrottsinriktningar i grundskolan och gymnasium skulle öka sin attraktionskraft genom att erbjuda året-runt träning både på is och mark. På kort sikt skulle ishockey- och konståkningsinriktningen kunna erbjuda träning under skoltid. Även fotboll, friidrott och tennisen kan erbjuda träning ett stenkast från skolorna. Det skulle också betyda att Vallentuna IP utnyttjas bättre dagtid.

Varje elev torde inbringa runt 100 kkr årligen i form av skolpeng. Det är betydande inkomster till kommunen som skulle kunna tas hem till Vallentuna. Flera skolor i Stockholmsområdet erbjuder träning under skoltid men dessa skolor är ofta kopplade till program inom ett idrottsförbund och är hårt inriktade på eliten (exempelvis Solna inom konståkning). Det finns fortfarande ett stort segment av idrottsutövare inom eliten och just under eliten, inom hockey, friidrott, fotboll och konståkning, som skulle attraheras av en gedigen idrottsinriktning. FpIP har tränare av toppklass i Sverige som skulle locka idrottsutövare som inte kommer in på de få platser som elitsatsningarna erbjuder:

- Vallentuna Gymnasium har idrottsinriktning
- Grundskolan skulle också kunna erbjuda träning på skoltid för att öka konkurrenskraften
- Skolorna kan få tillgång till föreningarnas topptränare och IP dagtid
- Varje elev inbringar runt 100 kkr i form av skolpeng. En klass med idrottsinriktning är alltså värd runt 2-2,5 miljoner kronor.

Flera attraktiva skol- och utbildningsplatser med idrottsinriktning ger fler unga möjligheten att satsa på sin idrott, engagerar fler föräldrar och sänker kostnaderna per tränad timme. Skolor som satsar på idrott, kultur och hälsa kommer att ha en positiv effekt för oss alla i Vallentuna. Ju fler vi engagerar i Vallentuna IP desto lättare kommer det att bli att engagera barn, unga och vuxna som inte har idrott som högsta prioritet.

VAD KAN VI GÖRA PÅ LÅNG SIKT?

BYGGA FÖR FRAMTIDEN: VALLENTUNA SPORT OCH FRITIDSCENTRUM MED IDROTTENS HUS

IP ligger nära centrum, Gymnasiet, industriområdet och flera skolor. Mycket av idrottsverksamheten i kommunen är centraliserad runt IP. Läget och mängden utövare gör att vi kan nå en kritisk massa för att kunna bygga upp Vallentuna Sport- och Fritidscentrum med Idrottens Hus på IP.

Idrottens hus skulle kunna inrymma träningar, tävlingar, föreläsningar, konferenser och mässor för idrottsföreningar, idrottsgymnasiet, och skolor för aktiviteter dagtid och kvällstid. Även annan fritidsverksamhet såsom fritidsgård för idrottande ungdomar och andra unga skulle kunna inhysas.

Kulturhuset har ökat "vi-känslan" för oss Vallentunabor. Idrottens hus lokaler skulle vara av samma klass som Kulturhuset och träningsanläggningar skulle kunna byggas för åretruntrutning för friidrotten, fotbollen och isföreningarna. Skisser för hur ett sådant Sport- och Fritidscentrum med Idrottens Hus skulle kunna se ut presenterades på IP-rådets möte (6).

Idrottens hus vid Vallentuna IP.

Synergieffekterna är inte begränsade till lokaler. Även tränare, ledare och kanslisterna skulle kunna samfinansieras av föreningar, idrottsgymnasiet och fritidsgård.

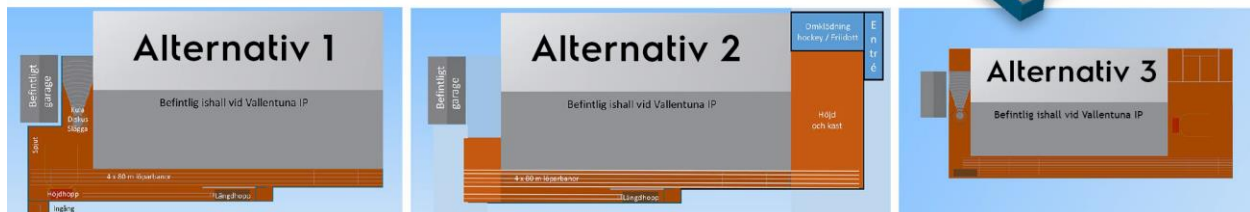
Ett Vallentuna Sport och Fritidscentrum med Idrottens Hus borde öka idrottens och kommunens attraktionskraft. Vi skulle kunna erbjuda meningsfullare fritid, bättre hälsa och ökad trivsel för ett ännu större antal av kommunens invånare. Vi skulle dessutom locka unga, som kanske inte sätter idrott främst, till en mötesplats där gemenskap och kreativitet kan uttryckas i en miljö med sunda värderingar.

SKAPA MER TRÄNINGSYTA GENOM ATT BYGGA IHOP B-HALLEN OCH A-HALLEN

Vallentuna Friidrott har lagt fram ett förslag för utbyggnad av B-hallen för att inkludera en riktig friidrottsanläggning. En sådan anläggning skulle kunna utnyttja B-hallens ventilationssystem och delvis också stommen. Till en relativ låg kostnad skulle man därför kunna inhysa en 80-meters löparbana, en riktig längdhoppsgrop och en avdelning för höjdhopp och kastgrenar.

Vallentuna Friidrotts förslag:

- Gör kommunen ännu mer attraktiv
- Antalet aktiva i Vallentuna FK ökar för varje år
- Klubbarna har svårt att få halltider
- Brist på halltider begränsar klubbarnas utveckling
- En friidrottshall frigör tider i multihallarna till andra föreninga

Vallentuna Friidrotts förslag på en multihall runt B-hallen. All föreningar på IP plus de övriga 28 idrottsföreningarna i Vallentuna skulle ges större möjlighet till utveckling.

På lång sikt skulle alla FpIP ha nytta av en riktig anläggning för inomhusträning. Även de övriga 28 idrottsföreningarna i Vallentuna skulle kunna nyttja anläggningen för att utveckla sin verksamhet. Skolornas och Vallentuna Gymnasiums idrottsinriktningar skulle dessutom ha tillgång till en riktig friidrottsanläggning under skoltid, vilket borde öka möjligheten att dra till sig fler elever.

Skisserna på hur man skulle kunna bygga ihop A- och B-hallen och samtidigt få fler omklädningsrum och även lokaler för inomhusträning togs fram för över tio år sedan. Visionen med en Sport- och Fritidscentrum med Idrottens Hus som nämns ovan går hand-i-hand med utbyggnad av B-hallen.

INVESTERA FÖR IS ÅRET OM

Både ishockey och konståkning är året-runt sporter idag. Vår unga hockeyspelare åker på sommarläger i Mora och våra konståkare har sommarläger i Katrineholm.

Med vårt läge, närheten till hotell (Sporthotellet och Lindö) och närheten till Stockholm så skulle vi kunna ha en lägerverksamhet av toppklass på IP. Detta skulle ge kunna vara en lönsam verksamhet för kommunen och föreningarna (se Rimbo Ishall och Norrtälje Sportcentrum).

SLUTSATSER OCH FÖRSLAG TILL UPPFÖLJNING

De förslag och de visioner som denna skrivelse redogör för kräver investeringar. Men dessa investeringar kommer att betala sig med råge genom flera idrottsutövare och flera engagerade i föreningslivet, som enligt forskningen leder till flera besökare till kommunen, friskare Vallentunabor, större inkludering och social gemenskap, större engagemang samt ökade affärsmöjligheter för företagarna i kommunen (7).

Vi på IP-Rådet bör ta möjligheten som vi nu har att påverka utveckling av IP, på kort och på lång sikt, för att nå de visioner som vi har formulerat i denna skrivelse.

På kort sikt handlar det om att följa upp följande frågor:

- Hur kan vi öka föräldrars engagemang på IP?
- Hur förverkligar vi planen om att hålla ishallen öppen till slutet av maj?
- Vad kan vi bidra med gällande renoveringarna våren och sommaren 2018?
- Vad kan vi göra för att väva ihop idrottsinriktningen på Vallentuna Gymnasium, grundskolorna med idrotten på IP?

På lång sikt vill vi formulera ett förslag för Vallentuna Sport- och Fritidscentrum med Idrottens Hus. Vi tror att projektet är en viktig investering för framtiden, som kommer att sätta Vallentuna kommun i en mycket bra position som framtidens kommun. Det kommer att öka kommunens attraktionskraft, förbättra livskvalitén för många nuvarande och framtida kommuninvånare samt skapa stora värden för kommunen i form av hälsa, gemenskap, integration och sysselsättning.

REFERENSER

1. "Idrottens värden och effekter", Rapport för Stockholms Idrottsförbund, Volante Research, september 2015. (http://www.stockholmsidrotten.se/globalassets/stockholms-idrottsforbund2/dokument/dokumentbank/volante_stockholmsidrotten_idrottens-varden_201508.pdf)
2. Bolin, K.–Lindgren B. (2006), "Fysisk inaktivitet – produktionsbortfall och sjukvårdskostnader".
3. Özdemir, M.,–Stattin, H. (2012), "Konsekvenser av att börja, fortsätta eller sluta idrotta: en longitudinell studie av ungdomars psykologiska och beteendemässigt anpassning". I *Är idrott nyttigt? En antologi om idrott och samhällsnytta*. Hvenmark, J. (red). SISU idrottsböcker. Stockholm.
4. Riksidrottsförbundet. Idrotten vill. 2009.
5. Utanförskapets pris: <https://www.utanforskapetspris.se/om-utanfoskapets-pris/>
6. Lars Barkström et. al., skisser som presenterades på IP-rådet, oktober 2017.
7. Björn A Larsson, IdrottsEkonomisk Centrum (<http://ieclund.se/>), personlig kommunikation, 2017.